

पूर्वांचल

२५ Purwanchal National Daily

◆ वर्ष : २५ ◆ अंक : ८४ ◆ पृष्ठ ४ ◆ बिरामोड ◆ विसं. २०७६ माघ २६ गते आइतवार (Sunday, February 9, 2020) नेपाल सम्वत् ११३९ Web : www.purwanchaldaily.com ◆ मूल रु. : ५/- भारतमा भार. : ४/-

'सेनापति' ले कुदृष्टि राख्दा मुक्का !

भाषाका चार स्थानीय तहमा आज सार्वजनिक विदा

बिरामोड, माघ २५। महाभारतकालीन इतिहाससंग जोडिएको स्थल हो- किञ्चकबधि। भीमसेनले किञ्चकलाई बध गरेको प्रसङ्गसँग जोडिएको यो स्थान भद्रपुर नगरपालिका-२ र इकै सीमानामा पर्छ।

महाभारतकालीन इतिहास अनुसार विराट नामका राजा विराटनगरमा राज्य गर्थे। जसको सेनापति किञ्चक थिए। किञ्चक विराट राजाको सालो भए पनि शक्तिशाली तर, दुराचारी थियो। विराट राजाको दरवारमा पाण्डवहरू विभिन्न छदम नामले गुलबास बसेको समयमा द्वौपीदीमाथि किञ्चकले कुदृष्टि राखेका थिए। किञ्चकबधाट द्वौपीदीलाई जोगाउन पाँच पाण्डवमध्येका सवैभन्दा बलशाली भीमसेन किञ्चकसँग भीमले कस्तपाए।

भीमसेनले किञ्चकको बध गर्न लखेद्वा अर्जुनधारा धाम, विराट पोखरी हुँदै किञ्चकबधमा पुदा भीमसेनले किञ्चकको पाँटी चिने बध गरेको पौराणिक इतिहास छ। अहिले पनि किञ्चकबधमा भीमसेनले किञ्चकको मुक्का प्राहा गर्दै बध गरिएको भीमसेनले किञ्चकको बध गरे लागै रागत पखाल्न बनाएको पोखरी छ।

तकालीन पृथ्वीनगर-५ र महानगर-५ गाविस-३को सीमामा पर्ने किञ्चकबधमा भीमसेनले किञ्चकको बध गरे लागै रागत पखाल्न बनाएको पोखरी छ। भीमसेनले हानेको वाणिले जून ठाउँमा लाग्यो, त्यही स्थानमा पोखरी स्थापना भएको किम्बदन्ती छ। डाँडामा

भीमसेनले किञ्चकलाई बध गरेको सालिक छ भने त्यही नजिकै भीमसेनले हानेको वाण लागेर बनिएको पोखरी छ, जुन पोखरीमा नुहाए रोगावाया नलाने किम्बदन्ती छ। जसका कारण माथे शुक्ल पूर्णिमाका दिन त्यस स्थानमा स्वस्थानी ब्रतकथाको समापनसँग मेला लाग्ने गरेको छ। यो वर्ष पनि त्यस स्थानमा आज आइतवार मेला लाग्दैछ।

किञ्चकबधि क्षेत्रमा पुरातात्त्विक विभागले उत्खनन समेत गरेको छ। पटक-पटक उत्खनन हुँदा यहाँ

ऐतिहासिक तथा पौराणिक महत्व बोकेका अनेकौ सामग्रीहरू फेला परेका छन्। उत्खननकै क्रममा द कोठा भएको भवन फेला परेको र त्यसको तल्लो तहमा अर्को छुटै भवनको आकृति समेत फेला परेको यथो भने सबैभन्दा ढूलो कोठा २२ मिटर लामो छ।

किञ्चकबधिको उत्खनन गर्दा दुई तहमा पूरातात्त्विक सामग्री पछि परेको कारण त्यहाँ एउटा सभ्यताको विनाशपछि अर्को सभ्यताको विकास भएको अनुमान गर्न सकिन्दै। त्यसअधिको उत्खनन कार्यवाट सात मिटर अल्ला, १२२ मिटर लामो सुरक्षा पर्वालसहित महत्वपूर्ण पूरातात्त्विक सामग्रीहरू फेला परेका थिए। यस आधारमा उक्त स्थान दुई हजार वर्ष पुरानो शंकृक्षण मानिएको छ।

भाषाको सदरमुकाम चन्द्रगढीबाट लगभग १० किलोमिटर दक्षिणमा देवनिया र मेची नदीको किनारमा किञ्चकबधि रहेको छ। महाभारतकालीन कथामा आधारित किञ्चकबधमा थुपै पुरातात्त्विक वस्तुहरू अहिलेपनि सुरक्षित छन्। त्यहाँ पटकोणको आकारमा रहेको आकर्षक पोखरी अहिले पनि देख्न सकिन्दै। त्यसको छेउबाट देवनिया नदी बगेको छ भने त्यस वरिपरि रहेका देवी-देवताका मन्दिर तथा प्रतिमाहरूका कारणले किञ्चकबधि निकै आकर्षक पनि छ।

महाभारतकालीन कथाको प्रसङ्गसँग जोडिएको किञ्चकबधि करिब १० विहारा क्षेत्रफलमा फैलिएको (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

पशुपतिनगर हुँदै बिरामोडसम्म तस्करी

पार्थ मण्डल

मध्दपुर, माघ २५। इलामको पशुपतिनगर नाकाबाट भन्सार छलेर भित्रयाइएको ढूलो परिमाणको लताकपडा र इलेक्ट्रोनिक्स सामान भाला प्लायाउन लाग्ने अवस्थामा प्रहरीले बरामद गरेको छ।

इलाका प्रहरी कार्यालय पशुपतिनगरको प्रहरी निरीक्षक रमेश राईको नेतृत्वमा खालीसी टोलीले शुक्रवार बेलुका इलामको सूर्योदय नगरपालिका-४स्थित सुवास गुरुङको खाली घरमा छापा मारेर ७७ पोका लताकपडा र इलेक्ट्रोनिक्स सामान बरामद गरेको हो।

गुरुङको खाली घरमा भन्सार छलेर त्याएको सामान भण्डारण गरी राखिएको अवस्थामा आवारको सामान वरामद गरिएको राखिएको अवस्थामा करिब १४ लाख ८९ हजार मूल्य बरावरको सामान वरामद गरिएको प्रहरीले निरीक्षक राईले जानकारी दिए। बरामद गरिएको सामान सर्टिकेट लाग्ने १४०० पिस लेपिंग, ८२४ मिटर सर्टिकेट, १२८१ मिटर थान कपडा, ३८४ मिटर थानको सुरुक्त कपडा, तन्ता, विजुलीको होल्डर, स्पीच बोर्ड लगायत रहेको छ।

त्यसै दुई महिना अघि भद्रपुर भन्सार कार्यालयबाट लताकपडाको कारोबार हुँदै आइहेकोमा दुई महिना यता भन्सारमा लताकपडा आउने छाडेको छ। कारोबारीले भाषाको कार्यभित्री र पशुपतिनगर नाकाबाट भन्सार छलेर

लताकपडा भित्रयाइदा भद्रपुर भन्सारको राजवाहाना समेत गिरावट आएको छ। कारोबारीले कार्यालयबाट भित्रयाइएको लताकपडाको एक पोका बरावर ५ हजारमै बिरामोड सम्पुच्याउने गरेको कारोबारी स्वयम् बताउँदछन्। भन्सारमा राजश्व तिरर लैजादा पोकाको १५ देखि ४० हजारसम्पर्क पर्छ।

पारी भन्सार हुँदै

दुलो परिमाणमा सामान आउँदै

पशुपतिनगर भन्सार कार्यालय

नाकाबाट ढूलो परिमाणको सामान कारोबारी र व्यापारी भित्रयाउन सदैन।

भारततर्फ भन्सार हुँदा दुलो

परिमाणमा सामान नाउँउने गरेको भन्सार कार्यालयको प्रमुख गजेन्द्र भट्टराईले जानकारी दिए।

हामीले लक्ष्य अनुसार हुँदै नाकाबाट भन्सार छलेर लताकपडा लगायत नाकाबाट भन्सार छलेर भित्रयाइएको सरसामान भन्सार नाकाबाट भन्सार छलेर लताकपडा आउने छाडेको छ।

कारोबारीले भाषाको कार्यभित्री र पशुपतिनगर नाकाबाट भन्सार छलेर

परिमाणमा सामान नाउँउने गरेको भन्सार कार्यालयको प्रमुख गजेन्द्र भट्टराईले जानकारी दिए।

आइहेको छौं- उन्ने भन्सार तर्फ भन्सार संकिन्दै।

एकैपटक ढूलो परिमाणको सरसामान भन्सार नाकाबाट भित्रयाउन सदैन कारोबारी र व्यापारीले खाली घरमा लिम्बुले आफ्नै कान्छाको आइभिट्टा र पशुपतिनगर नाकाबाट भन्सार छलेर

सामानको भाली घरमा लिम्बुले आफ्नै कान्छाको आइभिट्टा र पशुपतिनगर नाकाबाट भन्सार छलेर

सामानको भाली घरमा लिम्बुले आफ्नै कान्छाको आइभिट्टा र पशुपतिनगर नाकाबाट भन्सार छलेर

पशुपतिनगर भन्सार छलेर

पशुपतिन

तीन प्रतिमालाई सम्मान

वित्तमोड, माघ २४। भाषा को वित्तमोडमा आयोजित एक कार्यक्रमकी बीच तीनजना प्रतिमालाई सम्मान तथा पुरस्कृत गरिएको छ।

साहित्य र पत्रकारिताको उन्नयनमा विगत १७ वर्षदेखि निरन्तर क्रियाशील जनन्द्रप्रसाद प्रसाई साहित्य सेवा कोषले संस्थाको आपाने भवनमा एक कार्यक्रमको आयोजना गरी साहित्य र पत्रकारिता क्षेत्रका तीनजनालाई सम्मान तथा पुरस्कृत गरेको हो।

कोषका अध्यक्ष गोपीचंड प्रसार्हाको अध्यक्षता तथा वरिष्ठ संस्थाको सम्पन्न रसिकको प्रमुख अतिथ्यमा सम्पन्न कार्यक्रममा विष्णु-चन्द्र-पद्मा दीर्घ साहित्य सम्मानबाट विराटनगर निवासी साहित्यकार दर्धिराज सुवेदीलाई सम्मान गरिएको छ।

त्यसै २०७५ सालमा प्रकाशित साहित्यक कीहरू मध्येबाट कथा विद्यामा वर्षोक्तृप्ति कृति हिँड़मारीका वृत्तिकार विषय राई र धनमाया सक्रिय पत्रकारिता पुरस्कारबाट रेडियो नेपालका ताल्युनु भास्ताचारादाता माला पालुद्वालाई पुरस्कृत गरिएको छ।

पुरस्कृत सबैलाई प्रमुख अतिथि वरिष्ठ संस्थाकार गणेश रसिक, विषेष अतिथि चूडामणि रेमीले नगदसहित सम्मान-पत्र र दोसला

सेनापति ...

छ। वरिपरि गहिरो भू-भाग रहेको किच्चकवधको १० विगाहामध्ये १० प्रतिशत भाग उटाउ अल्लो लेखे जस्तो युद्धकालीन गढ जस्तो डाङ्डाको रुपमा रहेको छ। पूरातात विभागको चरण-चरणको उत्तरान्नबाट विभिन्न संरचना तथा सामग्रीहरू पाइएका छन्। उत्तरान्न गरिएका अन्य स्थानहरू पन: सुरक्षित रुपमा छोपिए पनि २ स्थानहरू भने बाहिरबाट हेर्न मिले गरी राखिएको छ। पूरातात विभागले किच्चकवधमा पाइएका वस्तुहरूको प्रयोगशाला चरणकालीन राजनीतिक विभागले दिन रात तरिकाले गाउँपालिकाको राजनीतिक विभागले दिएको छ।

उत्तरान्न गरिएका अन्य स्थानहरू पन: सुरक्षित रुपमा छोपिए पनि २ स्थानहरू भने बाहिरबाट हेर्न मिले गरी राखिएको छ। पूरातात विभागले किच्चकवधमा पाइएका वस्तुहरूको प्रयोगशाला चरणकालीन राजनीतिक विभागले दिन रात तरिकाले गाउँपालिकाको राजनीतिक विभागले दिएको छ।

हिन्दू धर्मको महानगर्न्थ महाभारतमा उल्लेखित प्रसगर्गंगा जोडिएको कारणले नै धार्मिक रूपमा यसलाई महत्वपूर्ण स्थानका रूपमा हेरिएको छ।

साविकको किच्चकवध पूर्वसरको पूर्वफल विष्णुपादका तथा मातातीर्थ मन्दिरको निर्माण गरिएको छ। पितृ श्राद्धका लागि निर्माण गरिएको यो मन्दिरका कारणले किच्चकवधको महत्व बढाएको छ।

यसरी नै बालाचूरुशीका दिनमा सत्त्वीज ढर्नका लागि समेत यो क्षेत्र प्रख्यात छ। नदीको किनार भएकोले छठ पर्व पनि किच्चकवधको विशेष आकर्षणको रूपमा आधिकारिक विभागले दिन रात तरिकाले गाउँपालिकाको राजनीतिक विभागले दिएको छ। यो क्षेत्रमा अरु बेला भने त्यात धैर्य पर्यटकहरू पुर्दैन्। पर्यटकको सुविधाका लागि हाल सो क्षेत्रमा सार्वजनिक शैलालय, वर्ती र खानेपानीको राम्रो व्यवस्था गरिएको छ।

यी समग्र कारणले किच्चकवध अत्यन्त उच्च स्थानमा रहेको छ। विभिन्न विचालयका विद्यार्थीहरू शैक्षिक अवलोकन र भ्रमणका लागि यहाँ आउने गरेका छन्। भने बन्नेको जागरूका लागि पनि टाटा-टाटाकाट आउने गरेका छन्। व्यवस्थित बन्नेको रूपमा विकास गर्न समेत केही संरचना निर्माण गरिएको छ।

धार्मिक पर्यटन संगसरो किच्चकवध परिसरलाई बागवलीचा, उत्तरान्न, दुग्गा पोखरी लागाएर पूरातात्त्विक सम्पर्कहरूको संरक्षण, सम्बन्ध गरी आन्तरिक र बाह्य पर्यटकहरूको प्रमुख आकर्षक गन्तव्य बनाउनका लागि २० वर्षे किच्चकवध गुरुर्थो जना २०७१/२०९१ निर्माण भएकोले अब सौन्दर्य र आकर्षणका

किच्चकवधको धार्मिक र ऐतिहासिक महत्व थप उजागर गर्दै यसको संरक्षण र विकासमा किच्चकवध धार्मिक, ऐतिहासिक तथा पर्यटकीयस्थल संरक्षण समितिले गुरुर्थो जना अनुरूप अधिक बढाने र यसको आधारभूत पूर्वाधारका कार्य लगभग सकारेको अब सौन्दर्य र आकर्षणका

श्रीअनु प्रकाशन प्रा.लि द्वारा प्रकाशित तथा सुदित - कार्यालय : वित्तमोड-१, भाषा

■ प्रकाशक : भरतलाल गिरी, ■ अध्यक्ष : टोपुरु प्रसाई,

■ उप सम्पादक : तुलसीप्रसाद निरौला ■ सह-सम्पादक : सुरेन्द्र भण्डारी ■ डेस्क सम्पादक : लक्ष्मण ढाकाल ■ लेखा : सोमनाथ भण्डारी

■ प्रेसेसिड : गोपाल मण्डल ■ बजार प्रतिनिधि : गोपाल अधिकारी-८८०५४०१०२२२/सञ्जय श्रेष्ठ ८८०५०३३१५४५

■ प्रेसेसिड : गोपाल मण्डल ■ बजार प्रतिनिधि : गोपाल अधिकारी-८८०५४०१०२२२/सञ्जय श्रेष्ठ ८८०५०३३१५४५

■ प्रेसेसिड : गोपाल मण्डल ■ बजार प्रतिनिधि : गोपाल अधिकारी-८८०५४०१०२२२/सञ्जय श्रेष्ठ ८८०५०३३१५४५

■ प्रेसेसिड : गोपाल मण्डल ■ बजार प्रतिनिधि : गोपाल अधिकारी-८८०५४०१०२२२/सञ्जय श्रेष्ठ ८८०५०३३१५४५

■ प्रेसेसिड : गोपाल मण्डल ■ बजार प्रतिनिधि : गोपाल अधिकारी-८८०५४०१०२२२/सञ्जय श्रेष्ठ ८८०५०३३१५४५

■ प्रेसेसिड : गोपाल मण्डल ■ बजार प्रतिनिधि : गोपाल अधिकारी-८८०५४०१०२२२/सञ्जय श्रेष्ठ ८८०५०३३१५४५

■ प्रेसेसिड : गोपाल मण्डल ■ बजार प्रतिनिधि : गोपाल अधिकारी-८८०५४०१०२२२/सञ्जय श्रेष्ठ ८८०५०३३१५४५

■ प्रेसेसिड : गोपाल मण्डल ■ बजार प्रतिनिधि : गोपाल अधिकारी-८८०५४०१०२२२/सञ्जय श्रेष्ठ ८८०५०३३१५४५

■ प्रेसेसिड : गोपाल मण्डल ■ बजार प्रतिनिधि : गोपाल अधिकारी-८८०५४०१०२२२/सञ्जय श्रेष्ठ ८८०५०३३१५४५

■ प्रेसेसिड : गोपाल मण्डल ■ बजार प्रतिनिधि : गोपाल अधिकारी-८८०५४०१०२२२/सञ्जय श्रेष्ठ ८८०५०३३१५४५

■ प्रेसेसिड : गोपाल मण्डल ■ बजार प्रतिनिधि : गोपाल अधिकारी-८८०५४०१०२२२/सञ्जय श्रेष्ठ ८८०५०३३१५४५

■ प्रेसेसिड : गोपाल मण्डल ■ बजार प्रतिनिधि : गोपाल अधिकारी-८८०५४०१०२२२/सञ्जय श्रेष्ठ ८८०५०३३१५४५

■ प्रेसेसिड : गोपाल मण्डल ■ बजार प्रतिनिधि : गोपाल अधिकारी-८८०५४०१०२२२/सञ्जय श्रेष्ठ ८८०५०३३१५४५

■ प्रेसेसिड : गोपाल मण्डल ■ बजार प्रतिनिधि : गोपाल अधिकारी-८८०५४०१०२२२/सञ्जय श्रेष्ठ ८८०५०३३१५४५

■ प्रेसेसिड : गोपाल मण्डल ■ बजार प्रतिनिधि : गोपाल अधिकारी-८८०५४०१०२२२/सञ्जय श्रेष्ठ ८८०५०३३१५४५

■ प्रेसेसिड : गोपाल मण्डल ■ बजार प्रतिनिधि : गोपाल अधिकारी-८८०५४०१०२२२/सञ्जय श्रेष्ठ ८८०५०३३१५४५

■ प्रेसेसिड : गोपाल मण्डल ■ बजार प्रतिनिधि : गोपाल अधिकारी-८८०५४०१०२२२/सञ्जय श्रेष्ठ ८८०५०३३१५४५

■ प्रेसेसिड : गोपाल मण्डल ■ बजार प्रतिनिधि : गोपाल अधिकारी-८८०५४०१०२२२/सञ्जय श्रेष्ठ ८८०५०३३१५४५

■ प्रेसेसिड : गोपाल मण्डल ■ बजार प्रतिनिधि : गोपाल अधिकारी-८८०५४०१०२२२/सञ्जय श्रेष्ठ ८८०५०३३१५४५

■ प्रेसेसिड : गोपाल मण्डल ■ बजार प्रतिनिधि : गोपाल अधिकारी-८८०५४०१०२२२/सञ्जय श्रेष्ठ ८८०५०३३१५४५

■ प्रेसेसिड : गोपाल मण्डल ■ बजार प्रतिनिधि : गोपाल अधिकारी-८८०५४०१०२२२/सञ्जय श्रेष्ठ ८८०५०३३१५४५

■ प्रेसेसिड : गोपाल मण्डल ■ बजार प्रतिनिधि : गोपाल अधिकारी-८८०५४०१०२२२/सञ्जय श्रेष्ठ ८८०५०३३१५४५

■ प्रेसेसिड : गोपाल मण्डल ■ बजार प्रतिनिधि : गोपाल अधिकारी-८८०५४०१०२२२/सञ्जय श्रेष्ठ ८८०५०३३१५४५

■ प्रेसेसिड : गोपाल मण्डल ■ बजार प्रतिनिधि : गोपाल अधिकारी-८८०५४०१०२२२/सञ्जय श्रेष्ठ ८८०५०३३१५४५

■ प्रेसेसिड : गोपाल मण्डल ■ बजार प्रतिनिधि : गोपाल अधिकारी-८८०५४०१०२२२/सञ्जय श्रेष्ठ ८८०५०३३१५४५

युवाशक्तिलाई विदेश पलायन हुनबाट रोक

चट्टानमा पनि सृजना हुन्छ भनिन्छ । सृजनाका लागि माटो, पानी, हावा र कर्मठता चाहिन्छ । तर, प्रकृतिले यी सबैको अनुपस्थितिमा पनि सृजना गर्न सक्छ जुन चट्टानमा उभिएको र हुकिएको पीपलले प्रसारित गर्दछ । हास्ता पूर्वजहरूले बाँधका लागि नभइ नहुने खाद्यवस्तुको उत्पादनमा सर्वाधिक जोड दिएका थिए । त्यहीकारण पनि हुन सक्छ नेपाल कृषि प्रधान देश भनिएको । तर, आज कृषि प्रधानता हास्ता विशेषताबाट अलग हुँदै गएको छ । युवाशक्तिको अभावमा घट्टो कृषि कर्मले परिनिर्भरता बढाउँदैछ । प्रत्येक वर्ष परिनिर्भरताको सूचक उकालो लागीरहेका बेला सरकार भने कृषि पेशालाई व्यावसायिक बनाउन उन्मुख छ ।

देशका सक्षम जनशक्ति आर्थिक विकासकै निर्मित विदेश पलायन हुँदै छन् । पछिल्लो समय त्यही समूहले भित्राउने विप्रेषणाले मुलुकको अर्थतन्त्र धानेको छ । उद्योगीहरू निराश छन्, रहेका युवाशक्ति ऐन-कानून, प्रणाली र पढ्दिको चक्रब्ल्हमा फस्त चाहिरहेका छैनन् । थोरै ऊर्जा बोकेका किसानहरू उत्पादित वस्तुले बजार नपाएर अनि पाउँदा पनि लागत मूल्य लबोकेर हैरान छन् । व्यावसायिकताका लागि अन्नपौर्यारिक ढंगले गरिएको चक्रब्ल्हमा फस्त चाहिरहेका छैनन् । थोरै ऊर्जा बोकेका किसानहरू उत्पादित वस्तुले बजार नपाएर अनि पाउँदा पनि लागत मूल्य लबोकेर हैरान छन् ।

अवसर र उपयुक्त वातावरण नपाएर विदेशिएको भन्ने नेपाली युवा शक्तिको मानसिकतालाई वितासोडमा आएर करोड कमाउने भारतीय उदाहरणले बदलूपर्दछ । सडकपेटीमा बदाम बेचेर चार महिनामा करोड कमाउने उनीहरूको सिप त दक्षता पैचो लिनु पर्दै । काँचो बदाम सडकमै भुटेर बेच्न प्रत्येक वर्ष भारत सुलानगढबाट आएका पच्चीस जना युवाले चार महिना मैं वर्षभरिको खर्च जुटाउँदैन् । यसले गरे हुन्छ र सृजना जहाँ जस्तै चट्टान फुटाएर पनि गर्न सकिन्छ भन्ने देखाएको छ । त्यही कारण उनीहरूको कर्मठता, लग्न, सिंचो लिएर भए पनि आफै युवा, पानी र माटोमा रमाउने अग्रसरता देखाउनपर्दै ।

उमेर, सामर्थ्य, झाँट, सिप र पसिना विदेशको समृद्धिमा लगाउनु बुद्धिमानी होइन । यस्तो कर्मले क्षणिक लाभ त होला, तर कालान्तरमा यसले पराधीनता र परिनिर्भरतालाई बढावा दिन्छ । यो अवस्था हास्ता पूर्वजहरूको गैरवलाई अक्षुण्ण राख्न सकिने छैन । त्यसकारण विदेशिनि होडमा रहेका युवाशक्तिलाई देशमै रोक्न र यस्तै अनेकन क्षमतामा रूपान्तरण गर्न सक्दा मात्र समृद्धिको ढोका खुल्न सक्छ । यस्तर्फ सरकारको ध्यान जाओस् । जसले युवा वर्गलाई उत्प्रेरणा र ऊर्जा दुवै प्राप्त होस् ।

हात्तीपाइलेको औषधि खुवाउने कार्यक्रम शुरू

शिवसताकी, माघ २४ । भाषाको शिवसताकी हात्तीपाइले रोगविरुद्धको औषधि खुवाउने कार्यक्रम शुरू भएको छ ।

शिवसताकी नगरपालिकाकी उपप्रमुख भोजकुमारी नेपाललाई नगर स्वास्थ्य शाखाका संयोजक हरि विमलीले हात्तीपाइले रोगविरुद्धको अव्येष्णाजाल र डिङ्गी नामक औषधि खुवाएर आम औषधि सेवन अभियानको शुरुवात भएको हो ।

हात्तीपाइले रोगको समस्या अझै पनि निवारण हुन नसकेपछि सरकारले छ, वर्षे कार्यक्रमको समयावधि बढाएर नौ वर्षे पुरायाएको छ । भाषासाहित मोरड र धनकृतमा शिवसताकी एकै साथ यो कार्यक्रम शुरू भएको छ ।

शिवसताकी नगरपालिकाका वडा नम्बर १ का अध्यक्ष छ तथा सदस्य गीता खेरेल लागायतले हात्तीपाइले रोगविरुद्धको औषधि दुखकर्संग खान सबै आग्रह गरेका थिए ।

राजवंशी समाजको अधिवेशन

धूलावारी, माघ २४ । राजवंशी समाज विकास समिति मेनीनगर समितिको छैठौं नगर अधिवेशन धूलावारीमा सम्पन्न भएको छ ।

राजवंशी समाज विकास समिति मेनीनगरका संयोजक धर्मालाल राजवंशीको अध्यक्षता तथा प्रदेश सासाद गोपालचन्द्र बुढायोको प्रमुख अधिकारी नौ वर्षीया सुजन श्रेष्ठ र भद्रपुरी ११ वर्षीया इशिका श्रेष्ठको समृद्धिक विवाह गरिएको हो ।

कार्यक्रममा नेपाली कांगेसका मेनीनगर सभापति इन्द्र बुढायोकी, राजपा मेनीनगरका अध्यक्ष अनिल राजवंशी, राजवंशी समाज विकास समितिका जिल्ला उपाध्यक्ष दिनेश्वर राजवंशी, दृद्यालाल राजवंशी निर्मला सिद्धेश्वर राजवंशी तथा भाताको क्षेत्रवाट राजवंशी समाजको सहभागिता रहेको उत्तर कार्यक्रममा आफ्नो कला संस्कृती गीता तथा नृत्य पनि प्रस्तुत गरिएको थिए ।

मेनीनगर तथा भाताको क्षेत्रवाट राजवंशी समाजको सहभागिता रहेको उत्तर कार्यक्रममा आफ्नो कला संस्कृती गीता तथा नृत्य पनि प्रस्तुत गरिएको थिए । कार्यक्रमको सञ्चालन जोश्ना र जितेन राजवंशीले गरेको सहयोगी सुमन बनेतर जानकारी दिए ।

सार्वजनिक स्थलमा बढ्दो प्रदुषण

पूर्णभद्रुर कुद्वाल

रामो सोच र संस्कार होइन । स्थानीय सरकारले बजार क्षेत्रका फोहोरमैला संकलन गर्ने औपचारिकता देखाए पनि आम जनसमुदाय नै फोहोरमैला उत्तरांश र व्यवस्थापनमा गैरजिम्मेवार देखिएको छ । यो के कारणले भइहरेको छ भने विषय नै गम्भीर छ । शहरीया सम्प्रांत मानसिकतादेखिए ग्रामीण क्षेत्रको कमजोर मानसिकता र सोच ठाँगपैको वर्गीय नै देखिएको र देखाउन खोजिएको फरक यसको कारक त होइन, यो प्रश्न सर्वत उचित अस्वभाविक होइन । यी विकृत व्यवहारलाई व्यवस्थापन गर्न र गराउन कानूनी दायरासम्म पुनर पुर्याइन सक्नु समेत अब जिम्मेवार पक्ष बन्न सक्छ । शहरमा सुविधासम्पन्न संरचना बने, व्यक्तिको नीतिहरूको संरक्षणमा लाग्नु र सार्वजनिक क्षेत्रमा रेका सोच बर्दालिन सक्नुमा मानवीय कमजोरी हो । उता सडक राज्यले बनायो, उसको सम्बन्ध केवल सडकसित मात्र रह्यो, बातावरणसँग रह्ने । व्यक्ति, व्यक्तिगत र राज्य राज्यको संरचनामा मात्र समिति रहने भने विकृत व्यवहारको बातका लाग्ने त्यसले वातावरणसँग रह्ने । यो विकृत व्यवहारिक होइन । यसको विषयमा असर असर पारिहरेको छ भने विषयमा समेत कोही बोल साकरेको छैन । व्यक्तिको घर होसे वा कूने धार्मिक स्थल, आयोजना गरिने उत्सव, धार्मिक चर्चाको स्थानका प्रयोग गरिने माइक पनि त्यतिकै धारक बनेको छ । यसको प्रयोगका कारण धर्मालाल धूलावारी धूल भ्राता हुँदैन । त्यसले वातावरणसँग रह्ने वातावरणका लाग्ने त्यसले वातावरणका लाग्ने त्यसले वातावरणसँग रह्ने । यो विकृत व्यवहारिक होइन । यसको विषयमा असर असर पारिहरेको छ भने विषयमा असर असर पारिहरेको छ । अर्को ज्वलन तुष्टात भनेको व्यक्तिगत धौतिक संरचना निर्माणका लाग्ने राष्ट्रिय राजमार्गदेखि गाउँधारको लाग्ने त्यसले वातावरणसँग रह्ने । यो विकृत व्यवहारिक होइन । यसको विषयमा असर असर पारिहरेको छ । अर्को ज्वलन तुष्टात भनेको व्यक्तिगत धौतिक संरचना निर्माणका लाग्ने राष्ट्रिय राजमार्गदेखि गाउँधारको लाग्ने त्यसले वातावरणसँग रह्ने । यो विकृत व्यवहारिक होइन । यसको विषयमा असर असर पारिहरेको छ ।

धूलोले प्रदुषण र जनस्वास्थ्यमा धातक समस्या निम्त्याउन सक्ने अवस्थाप्रति हामी कोही पनि सचेत बन सकेको छैन ।

शहर बजार र सडकमा टाँगिएका विभिन्न सचेतनामूलक पुणा होडिङ्कोले हाम्रा नियम र कानूनको खिल्ली उडाइरकेका छन् । सरकारी नीतिलाई गिर्जाइरकेका छन् । राज्यको सचेतना बकम्पा देखिएको छ । गाउँधारको गल्लीमा बिहान ३ बजेदेखि रातको १२ बजेसम्म मिनेट मिनेटमा गुड्ने पुणा दायाकर्तो आवाजले आम जनस्वास्थ्यमा गम्भीर असर पारिहरेको छ । यसको नियन्त्रण र नियमनमा कुनै पक्षको गम्भीर छैन ।

अर्कोतप राज्यको सार्वजनिक स्थलमा आयोजना गरिने कार्यक्रम, सभा समारोह, विवाह, पुराण आयोजना चर्चाको स्वरूपका प्रयोग गरिने माइक पनि त्यतिकै धारक बनेको छ । उता सडक राज्यले बनायो, उसको सम्बन्ध केवल सडकसित मात्र रह्यो, बातावरणसँग रह्ने । व्यक्ति, व्यक्तिगत र राज्य राज्यको संरचनामा लाग्नु र सार्वजनिक क्षेत्रमा रेका सोच बर्दालिन सक्नुमा मानवीय कमजोरी हो । उता सडक राज्यले बनायो, उसको सम्बन्ध केवल सडकसित मात्र रह्यो, बातावरणसँग रह्ने । व्यक्ति, व्यक्तिगत र राज्य राज्यको संरचनामा लाग्नु र सार्वजनिक क्षेत्रमा रेका सोच बर्दालिन सक्नुमा मानवीय कमजोरी हो । उता सडक राज्यले बनायो, उसको सम्बन्ध केवल सडकसित मात्र रह्यो, बातावरणसँग रह्ने । व्यक्ति, व्यक्तिगत र राज्य राज्यको संरचनामा लाग्नु र सार्वजनिक क्षेत्रमा रेका सोच बर्दालिन सक्नुमा मानवीय कमजोरी हो । उता सडक राज्यले बनायो, उसको सम्बन्ध केवल सडकसित मात्र रह्यो, बातावरणसँग रह्ने । व्यक्ति, व्यक्तिगत र राज्य राज्यको संरचनामा लाग्नु र सार्वजनिक क्षेत्रमा रेका सोच बर्दालिन सक्नुमा मानवीय कमजोरी हो । उता सडक राज्यले बनायो, उसको सम्बन्ध केवल सडकसित मात्र रह्यो, बातावरणसँग रह्ने ।

